Rok XXVI. **Nr. 8.**

DZIENNIK URZĘDOWY

DLA OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

WYDAWANY PRZEZ KURATORJUM O. S. L. WE LWOWIE.

Lwów, dnia 3 lipca 1922.

TREŚĆ

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów o djetach i kosztach podróży. Str. 230.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie rozpoczęcia roku szkolnego 1922/23 Str. 235.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie opłat pocztowych za korespondencję urzędową do osób prywatnych. Str. 236.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie nieodpowiedniej stylizacji podań, wnoszonych przez osoby prywatne. Str. 236.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie propagandy higieny wśród młodzieży szkolnej. Str. 238.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie podejmowania przesyłek pieniężnych, nadchodzących do władz państwowych i wypłacania poborów służbowych za pomocą przekazów pocztowych. Str. 238.

Okólnik Kuratorjum w sprawie kursów języka hebrajskiego, zakładanych przez Żydowskie Towarzystwo Szkoły ludowej i średniej. Str. 240.

Kursy robót ręcznych w roku 1922/23. Str. 248.

Sanatorjum dla piersiowo chorych nauczycieli szkół powszechnych Str. 249.

Ulgi kąpielowe dla kuracjuszy w Piszczanach. Str. 249.

Zwinięcie Kas skarbowych Str. 250.

Wiadomości osobiste. Str. 241.

Organizacja szkół. Str. 242.

Konkursy. Str. 243.

Rozporządzenie

Rady Ministrów z dnia 10 maja 1922 r. w sprawie zmiany przepisów o djetach i kosztach podróży.

Ogłoszone w Dzienniku ustaw Rzpltej z dnia 8 czerwca 1922 Nr. 41, poz. 347.

Na zasadzie postanowień o normowaniu poborów niestałych i ubocznych zawartych w ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429—436) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp 2 art. 1 rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 *) w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych oraz pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 74 i 88, poz. 507 i 577) otrzymuje następujące brzmienie:

»2) w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

a) djety dzienne dla funkcjonarjusza (pracownika), jego żony i dzieci, o ile osoby te uwzględnia się po myśli art. 5 ustawy o uposażeniu przy wymiarze dodatku drożyźnianego;

b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem i podróży kołowej funkcjonarjusza (pracownika), jego żony i dzieci oraz jednego (jednej) sługi;

c) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego«.

§ 2. Normalne djety dzienne określone w punkcie 1, 3 i 4 ustępu 1 art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 507), w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 241), w ustępie 2 art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 507) oraz w art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 577), ustala się jak następuje:

dla urzędników:

I	stopnia	służbowego	na	175	Mk.
II	„	„	„	140	„
III	„	„	„	140	„
IV	„	„	„	125	„
V	„	„	„	125	„
VI	„	„	„	105	„
VII	„	„	„	90	„
VIII	„	„	„	70	„
IX	„	„	„	70	„
X	„	„	„	60	„
XI	„	„	„	60	„
XII	„	„	„	60	„

*) Rozporządzenie to zamieszczone jest w Dzien. urzęd. b. Rady szkolnej krajowej z roku 1920 na str. 341.

§ 3. Przedostatni ustęp art 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 507) uzupełnia się, jak następuje:

»Do tego okresu nie należy wliczać czasu zużytego na podróż do danej miejscowości, jak również czasu podróży powrotnej«.

§ 4. Ustęp 2 § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 422) ulega następującej zmianie: »Stopa jednak tego uzupełnienia nie może być niższą od każdoczesnego mnożnika ustalonego dla miejscowości zaliczonych do klasy III«.

§ 5. § 3 wymienionego w § 4 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

»Przy podróżach służbowych do miast Warszawy i Łodzi, przyznawać się będzie nadto osobny dodatek. Wysokość tego dodatku pozostawać będzie do uzupełnienia djet normalnych obliczonego wedle zasad § 2 niniejszego rozporządzenia w takim stosunku, w jakim pozostaje dodatek wyrównawczy dla miast Warszawy i Łodzi do dodatku drożyźnianego«.

§ 6. Ustęp 2 a i b § 4 wspomnianego w § 4 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

»Według każdoczesnego mnożnika dla miejscowości zaliczonych do klasy III dodatku drożyźnianego«.

§ 7. Ustęp 2 art. 4 rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 i 88, poz. 507 i 577) otrzymuje następujące brzmienie:

»O ile odnośna czynność komisyjna łącznie z podróżą lub sama czynność komisyjna względnie sama podróż w dniu wyjazdu lub przyjazdu z komisji trwały conajmniej 6 godzin, należą się funkcjonarjuszowi djety za dzień wyjazdu względnie przyjazdu. Jeżeli przy podróżach służbowych trwających ponad 24 godzin, czynność komisyjna łącznie z podróżą trwała w dniu wyjazdu lub przyjazdu mniej niż 6 godzin, uważa się dzień wyjazdu i przyjazdu razem za jednostkę, o ile tylko cała czynność służbowa lub podróż w tych dniach trwała łącznie conajmniej 6 godzin.

Jeżeli urzędnik odbywa podróż służbową koleją lub przeważnie koleją, początek tejże podróży należy liczyć od chwili odejścia pociągu, ustalonej w oficjalnym rozkładzie jazdy. Jeżeli natomiast funkcjonarjusz odbywa podróż innym środkiem komunikacyjnym, np. końmi, samochodem i t. p., należy liczyć początek tejże podróży od chwili ruszenia z miejsca, o ile nie można analogicznie zastosować przepisu zawartego w poprzedniem zdaniu".

§ 8. Art. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 507), otrzymuje następujące brzmienie:

„Koszta podróży obejmują ceny biletów jazdy koleją lub statkiem, wydatki na dojazdy z dworca i na dworzec kolejowy, względnie z przystani i do przystani, zwrot kosztów przewozu bagażu podróżnego oraz wydatki na tragarzy.

Do przejazdu koleją w klasie I mają prawo:

a) urzędnicy państwowi zaliczeni od I do VI stopnia służbowego włącznie, w tej liczbie dyrektorzy i nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich i inspektorzy szkolni, o ile pobierają dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej według VI stopnia służbowego;

b) bez względu na stopień służbowy: sędziowie i prokuratorowie, profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni szkół akademickich, komendant główny, starsi inspektorzy i inspektorzy policji państwowej.

Do przejazdu koleją w klasie II mają prawo:

a) urzędnicy państwowi zaliczeni od VII do XII stopnia służbowego włącznie;

b) bez względu na stopień służbowy: aplikanci sądowi, dyrektorzy i nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich, jak również inspektorzy szkolni oprócz wymienionych w ustępie poprzednim, pomocnicy naukowi w szkołach akademickich, kierownicy i nauczyciele szkół powszechnych oraz wyżsi funkcjonarjusze policji państwowej od podinspektorów począwszy.

Jeżeli na statku są tylko dwie klasy, zwraca się urzędnikom od I do VII stopnia włącznie, ceny biletu I klasy.

O ile urzędnik korzystał ze zniżek przewidzianych w przepisach o przejazdach ulgowych pracowników państwowych kolejami żelaznemi (Monitor Polski z dnia 13 lipca 1920 r. Nr. 147), należy mu się zwrot opłat zniżkowych.

Słudze urzędnika zwraca się zawsze cenę biletu III klasy.

Wydatki na dorożki z dworca i na dworzec, z przystani i na przystań zwraca się wedle obowiązującej taryfy wydanej przez właściwą władzę. Koszta dorożek w tych miejscowościach, w których taryfy dorożkarskie nie zostały ustanowione, udowadnia funkcjonarjusz państwowy przez przedstawienie odpowiednich zaświadczeń miejscowego starostwa względnie magistratu lub zarządu gminy na okoliczność, że poniesiony wydatek odpowiada miejscowym stosunkom.

Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych stosunków, może odnośna władza centralna za zgodą Ministra Skarbu przyznać funkcjonarjuszom faktycznie poniesione i udowodnione koszta dorożek.

Koszta przewozu bagażu.

Zwrot istotnie poniesionych i wykazanych kosztów przewozu 80 kg. bagażu podróżnego należy się urzędnikowi, o ile czynność komisyjna łącznie z podróżą trwa dłużej, niż 6 dni.

Wyjątkowo można przyznać zwrot kosztów przewozu o wyższej niż 80 kg. wadze, jeżeli do wykonania czynności komisyjnych potrzebnem było zabranie większej ilości akt lub innych przedmiotów, koniecznych do prze-

prowadzenia czynności komisyjnych i o ile okoliczność tę stwierdzi władza zarządzająca komisyą.

Wydatki na tragarzy.

Wydatki na tragarzy przy przyjeździe i wyjeździe w jednej miejscowości zwraca się wedle obowiązującej taryfy, ale tylko wówczas, gdy funkcjonarjuszowi przysługuje prawo przewozu bagażu.

Postanowienia ogólne.

Urzędnik może zasadniczo używać tylko pociągów osobowych. Użycie pociągów pospiesznych jest dozwolone, o ile przez to zaoszczędza się djety, lub jeśli komisja jest nagła. Potrzebę użycia pociągu pospiesznego ma potwierdzić na rachunku władza zarządzająca komisją lub przełożona władza służbowa.

Urzędnikom delegowanym w sprawach służbowych, którzy mają prawo przejazdu pierwszą klasą, może być przyznany zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów przejazdu wozem sypialnym (sleeping) pod następującemi warunkami:

a) podróż koleją spowodowana podróżą służbową nie może wynosić mniej, niż 8 godzin, zaś podróż sama musi się odbywać w godzinach wieczornych i nocnych;

b) władza zlecająca podróż służbową winna stwierdzić pisemnie potrzebę i zezwolenie za użycie miejsca w wagonie sypialnym;

c) zaliczenie kosztów za użycie miejsca w wagonach sypialnych w rachunku kosztów podróży, nastąpić może jedynie na podstawie dołączonego do tegoż rachunku oryginalnego kuponu, uprawniającego do zajęcia miejsca w wagonie sypialnym.

Przy podróży kołowej przyznaje się funkcjonarjuszowi koszta wedle taryfy obowiązującej w każdym powiecie dla podwód, dostarczanych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszom państwowym, o ile zaś taryfy takie nie istnieją, zwraca się koszta w wysokości odpowiadającej miejscowym cenom, stwierdzonej zaświadczeniem miejscowego starostwa, względnie magistratu lub zarządu gminy.

W razie stwierdzonej niemożliwości dostarczenia podwód, zwraca się koszta podróży w faktycznie wydanej kwocie, o ile ona odpowiada praktykowanym w danem miejscu cenom najmu i wysokość jej została należycie stwierdzoną.

Za czynności komisyjne w miejscowościach położonych w odległości bliżej niż 2 km. od siedziby urzędowej, nie należą się żadne koszta podróży.

Przy komisjach miejscowych w miastach mających ponad 50.000 mieszkańców można użyć dorożki, o ile odległość punktu komisyjnego od urzędu, względnie mieszkania wynosi więcej jak 2 km.

Przy podróżach wspólnych zalicza należytość za dorożkę, tudzież podróż kołową zawsze urzędnik, posiadający uposażenie wyższego stopnia służbowego. Wyjątek stanowią tylko miasta mające ponad 50.000 mieszkańców, gdzie każdy urzędnik zalicza osobno należytość za przejazd do dworca kolejowego i z powrotem.

Przy komisjach, których czynność zasadza się na obchodzeniu parcel (np. przy szkodach elementarnych, przy szkodach z powodu ćwiczeń wojskowych, komisjach reambulacyjnych kolejowych, komisjach wywłaszczeniowych i granicznych i t. p.), zalicza się za każdą godzinę stwierdzonego chodu 4 kilometry jazdy, które opłaca się według taryfy obowiązującej w danej miejscowości dla podwód dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszów państwowych. Postanowienie to nie ma zastosowania do wszystkich tych funkcjonarjuszów, u których obchodzenie parcel stanowi ich główną zasadniczą czynność służbową.

Emerytom w razie użycia ich do jakiej czynności komisyjnej lub służbowej należą się koszta podróży analogicznie do czynnych urzędników państwowych, djety zaś przyznaje się im według wysokości uposażenia pobieranego w chwili przejścia na emeryturę.

Pracownicy kontraktowi pobierają należytości za podróże służbowe według umowy z nimi zawartej stosownie do przyznanego im wynagrodzenia; należytości te jednak nie mogą przewyższać należytości, przyznanych funkcjonarjuszom państwowym".

§ 9. Postanowienia zawarte w art. 8 niniejszego rozporządzenia co do zwrotu wydatków na dorożki, na tragarzy i zwrotu kosztów podróży kołowej stosują się analogicznie do art. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 577).

§ 10. § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 422) otrzymuje następujące brzmienie:

„Określone w ustępie 2 art. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 507) koszta przeniesienia należą się funkcjonarjuszom państwowym przy przeniesieniach zarządzonych z urzędu lub w drodze konkursu.

Przy przeniesieniach na prośbę urzędnika przyznanie w drodze wyjątku kosztów przeniesienia zależeć będzie od decyzji szefa właściwej władzy centralnej.

Zwrot faktycznych i udowodnionych kosztów przewozu urządzenia domowego nie może przewyższać u funkcjonarjuszów samotnych jednomiesięcznego uposażenia, dla utrzymujących do 4 członków rodziny dwumiesięcznego uposażenia, a dla utrzymujących więcej niż 4 członków rodziny trzymiesięcznego uposażenia, (płaca zasadnicza łącznie z wszystkiemi dodatkami z wyjątkiem nadzwyczajnych dodatków)".

§ 11. Ustęp pierwszy art. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 577) otrzymuje następujące brzmienie:

„Pracownicy kolejowi przeniesieni z urzędu lub w drodze konkursu otrzymują zwrot faktycznych i udowodnionych kosztów przewozu urządzenia domowego.

Zwrot ten nie może przekraczać:“

§ 12. Zdanie 4 art. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 507) otrzymuje następujące brzmienie:

„Prócz należytości za bilety jazdy przysługuje funkcjonarjuszowi przesiedlonemu prawo zarachowania wykazanych kosztów przewozu bagażu, a to dla samotnego 50 kg., dla żonatego 80 kg., a dla każdego z członków rodziny i sługi po 30 kg.“

§ 13. Postanowienia zawarte w art. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 i 88, poz. 507 i 577) mają analogiczne zastosowanie do kosztów przeniesienia.

§ 14. Normalne djety dzienne określone w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 241) ustala się dla funkcjonarjuszów niższych od 1 do 4 stopnia płacy na 35 mk., dla funkcjonarjuszów niższych od 5 do 9 stopnia płacy, tudzież dla pomocników kancelaryjnych w b. zaborze austrjackim na 45 mk.; posterunkowym i starszym posterunkowym policji państwowej na 55 mk., przodownikom i starszym przodownikom policji państwowej na 60 mk.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 1 maja 1922 r.

Prezydent Ministrów: *Antoni Ponikowski.*

Minister Skarbu: *Michalski.*

L. 32/II.

O k ó l n i k

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie początku roku szkolnego 1922/23.

Ogłoszony w Dzienniku urzędowym Min. W. R. i O. P. z dnia 21 maja 1922 Nr. 18, poz. 189.

Niniejszem zarządzam, co następuje:

Rok szkolny 1922/23 rozpocznie się dnia 1 września nabożeństwem kościelnem, początek zaś normalnych lekcyj dnia 2 września 1922 r. o godzinie 8 rano.

Szczegółowy wykaz dni wolnych od nauki szkolnej na rok szkolny 1922/23 będzie ustalony osobnem rozporządzeniem.

Warszawa dnia 1 maja 1922.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
w z. *T. Łopuszański.*

L. 516.

O k ó l n i k

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie opłat pocztowych za korespondencję urzędową.

Ogłoszony w Dzien. urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 14 maja 1922 Nr. 17, poz. 173

Stosownie do postanowień art. 6 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 września 1919 w sprawie zniesienia wolności od opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych (Dz. U. Rzp. P. Nr. 78/19, poz. 442) pisma urzędowe do osób i instytucyj prywatnych mają być opłacane tak, jak wszystkie inne pisma urzędowe. W wypadkach jeśli chodzi o wyłączny interes osoby prywatnej i urząd nadający pismo chce przerzucić opłatę pocztową na adresata, wolno wu wysyłać pismo nieopłacone, ma jednak umieścić na przesyłce na przedniej stronie uwagę: »Urzędownie — opłatę pocztową uiści adresat«. Adresat opłaca wtedy przy odbiorze pojedynczą opłatę pocztową według taryfy ogólnej.

Podając to do wiadomości, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca w korespondencji urzędowej z osobami prywatnemi w sprawach osobiście ich dotyczących stosować się do podanych wyżej wskazówek i przerzucać opłatę pocztową na adresata.

O ile więc do podania nie dołączono znaczku pocztowego należy na przedniej stronie koperty czytelnem pismem umieścić uwagę: »Rzecz urzędowa — opłatę pocztową uiści adresat«, lub wycisnąć pieczęć tej treści.

Warszawa dnia 7 marca 1922.

Minister Wyzn. Relig. i Ośw. Publ.
w z. *T. Łopuszański.*

L. 227/S.

O k ó l n i k

Ministerstwa Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego do wszystkich Władz i Urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie nieodpowiedniej korespondencji osób prywatnych z władzami oraz urzędami państwowemi.

Ogłoszony w Dzienniku urzędow. Min. W. R. i O. P. z dnia 14 maja 1922 Nr. 17, poz. 170.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje poniżej rozporządzenie p. Prezydenta Ministrów w sprawie nieodpowie-

dniej korespondencji osób prywatnych z władzami oraz urzędami państwowemi dla bezwzględnego zastosowania się.

Warszawa dnia 6 lutego 1922.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
w. z. *T. Łopuszański.*

L. 24880. Niejednokrotnie zdarza się, że osoby prywatne w pismach, wnoszonych do władz i urzędów państwowych, używają sposobu wyrażania się, nie licującego z godnością władzy lub urzędu, a nawet stanowiącego wprost obrazę dla danej władzy lub poszczególnych jej organów.

Wypadki takie świadczą o osłabieniu w społeczeństwie, a przynajmniej w niektórych jego sferach autorytetu władzy, tolerowanie ich zaś w przyszłości podkopać może w oczach społeczeństwa powagę urzędów państwowych a tem samem utrudnić spełnianie ciążących na nich obowiązków.

Ustawy karne, obowiązujące we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej zawierają postanowienia, kwalifikujące tego rodzaju wystąpienia do władz i urzędów państwowych jako karygodne i ścigane z urzędu. Art. 154 ust. karnej, obowiązującej w b. zaborze rosyjskim, §§ 185 i 196 ustawy karnej dla Rzeszy niemieckiej właściwej od 15/I 1871 dla ziem b. dzielnicy Pruskiej oraz §§ 487 — 492, 496 powszechnej austrjackiej ustawy karnej z dnia 27 maja 1851 r., art. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1862 r. (Dz. U. P. austr. Nr. 8, z 1863 r), obowiązujące na obszarze b. zaboru austrjackiego, dają gwarancję zabezpieczenia w sposób dostateczny autorytetu władzy przed uchybieniami jednostek.

Proszę przeto o wydanie urzędom podległym stosownego pouczenia oraz zarządzenia, by wszelkie w nieodpowiednim względnie obraźliwym tonie redagowane korespondencje osób prywatnych do władz skierowywano bezzwłocznie do właściwych urzędów prokuratorskich dla ustawowego ścigania.

Wszystkie urzędy państwowe przestrzegać winny zasady, że obrona ich powagi jest ich obowiązkiem, że każde zwrócenie się do władzy lub urzędu państwowego, o ile przekracza granice dozwolonej krytyki postępowania władz lub ubliża powadze urzędu spotka się, bez względu na osobę i stanowisko społeczne ubliżającego, z odpowiednią represją karną.

Warszawa dnia 19 stycznia 1922.

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski.

L. 2509/I.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie propagandy higjeny wśród dziatwy szkolnej.

Ogłoszony w Dzien. urzęd. Min. W. R. i O. P. z dnia 14 maja 1922 Nr. 17, poz. 171.

W uznaniu niezmiernej doniosłości szerokiej propagandy higjeny wśród dziatwy szkolnej Amerykański Czerwony Krzyż zwrócił się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o pozwolenie urządzania dla niej odpowiednich odczytów z pokazami kinomatograficznemi treści higjenicznej, rozdawania różnych druków tejże treści i t. p. Koszta tej propagandy (opłata wędrownych prelegentów, wynajęcie sal dla pokazów i t. p.) ponosi Amerykański Czerwony Krzyż. Ministerstwo gorąco tę akcję popiera i zaleca ułatwianie zgłaszającym się w tym celu przedstawicielom Amerykańskiego Czerwonego Krzyża urządzania podobnych odczytów i pogadanek. Ministerstwo poleca zarządzić, aby zwalniano dziatwę z lekcyj na czas trwania tych odczytów, przyczem pożądane jest, by te pokazy i odczyty odbywały się w większych salach, gdzieby jednocześnie kilka lub kilkanaście szkół mogło się zmieścić.

W tych miejscowościach, gdzie są czynni lekarze szkolni i higjenistki szkolne, pożądane jest, by brali oni udział w tej akcji i z pokazów kinematograficznych czerpali tematy do pogadanek higjenicznych.

Warszawa dnia 30 stycznia 1922.

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
W. Złobicki.

L. 622/F.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wydawania przesyłek pieniężnych, nadchodzących pod adresem urzędów państwowych i wypłacania poborów służbowych za pomocą przekazów pocztowych.

Ogłoszony w Dzien. urzęd. Min. W. R. i O. P. z dnia 14 maja 1922 Nr. 17, poz. 172.

Wydział Finansowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości i polecenia ścisłego stosowania okólnik Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 22 grudnia 1921 r.

l. 3243/V w sprawie wydawania przesyłek pieniężnych nadchodzących pod adresem urzędów państwowych i wypłaty poborów służbowych za pomocą przekazów pocztowych, oraz uzupełniający powyższy, okólnik z dnia 21 stycznia 1922 l. 273/V w sprawie znamion nadanych przekazów pocztowych nadawanych pod adresem urzędów państwowych, a zaaprobowane przez Ministerstwo Skarbu dnia 21 lutego 1922 l. 738 G. U. K.

Warszawa dnia 27 lutego 1922.

Za Ministra Wyzn. Relig. i Ośw. Publ.:
Walter.

L. 3243/V. W myśl postanowień § 9 »Przepisów rachunkowo-kasowych«, wydanych przez Ministerstwo Skarbu, a ogłoszonych w Nr. 285 »Monitora Polskiego« z dnia 16 grudnia 1921, wszystkie władze i urzędy państwowe, nie posiadające specjalnych kas, przesyłają zawiadomienia pocztowe o nadejściu przesyłek pieniężnych miejscowym Kasom skarbowym, które podejmują z poczty przesyłki za własnem potwierdzeniem odbioru. Sumy, nadsyłane pod adresem władz centralnych, podejmuje Centralna Kasa Państwowa.

Poleca się przeto urzędom pocztowym, aby zawiadomienia pocztowe o nadejściu przesyłek pieniężnych (listów wartościowych, przekazów pocztowych i przekazów pocztowych P. K. O.) dla władz i urzędów, nie posiadających specjalnych kas, doręczały tymże władzom i urzędom, przesyłki zaś wydawały, względnie wypłacały kwoty pieniężne Kasom skarbowym, względnie Centralnej Kasie skarbowej na podstawie przedstawionych zawiadomień pocztowych i za ich własnem potwierdzeniem odbioru bez specjalnego upoważnienia ze strony władz i urzędów, do których przesyłki były adresowane.

Również zarządziło Ministerstwo Skarbu w § 33 powołanych przepisów, aby funkcjonarjuszom państwowym, urzędującym stale poza siedzibą Kasy, przesyłano pobory służbowe przekazami pocztowemi, płatnemi w pewnym oznaczonym terminie. W tym celu Kasa będzie zaznaczać na takich przekazach czerwonym atramentem termin płatności w następujący sposób: »Wypłacić nie wcześniej, jak dnia . . . . 192 . . . «.

Należy przeto na takie przekazy zwracać szczególniejszą uwagę i nie realizować przed oznaczonym terminem.

Warszawa dnia 22 grudnia 1921.

L. 273/V. Na wniosek Ministra Skarbu, okólnik z dnia 22 grudnia 1921 l. 3243/V uzupełnia się następującem zarządzeniem:

Na odcinku wymienionych w przytoczonym okólniku przekazów pocztowych winny być podane:

1. nazwa urzędu przekazującego daną kwotę, względnie, gdy nadawcą jest osoba prywatna, jej imię, nazwisko i adres.

2. tytuł wpłaty i cel, oraz

3. numer pisma, które ewentualnie spowodowało wysyłkę danej kwoty.

Poleca się przeto urzędom pocztowym, aby wymienione przekazy przyjmowały tylko wtedy, gdy dane te zostaną rzeczywiście podane, w przeciwnym razie zaś zwracały przekazy nadawcom do uzupełnienia.

Warszawa dnia 21 stycznia 1922.

L. 7970/I. T.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich Rad szkolnych powiatowych i miejskiej we Lwowie w sprawie kursów języka hebrajskiego zakładanych przez Żydowskie Towarzystwo Szkoły ludowej i średniej.

Tutejszym okólnikiem z dnia 3 grudnia 1621 l. 4826/III zawiadomiono Rady szkolne powiatowe o zakładaniu przez Żydowskie Towarzystwo Szkoły ludowej i średniej Kursów języka hebrajskiego i polecono przestrzegać, aby młodzież będąca w obowiązkowym wieku szkolnym nie brała udziału w tych Kursach, oczywiście o ile wskutek tego nie uczęszcza na naukę codzienną do szkoły publicznej.

Intencją zatem tego okólnika nie było zakazywanie istnienia powyższych Kursów i ich zamykanie dlatego tylko, że uczestniczy w nich młodzież w wieku szkolnym, lecz celem jego była jedynie możliwość wykonywania przymusu szkolnego wobec takich dzieci i tylko w tym razie, gdy zachodzi kolizja między ich prawidłowym obowiązkiem uczęszczania do szkoły a uczęszczaniem na Kursa z powodu, że nauka odbywa się w tych samych godzinach.

Jakkolwiek więc zarządzenie Kuratorjum było uzasadnione, Rady szkolne powiatowe interpretując mylnie na wstępie wspomniany okólnik zamykają Kursa hebrajskie, nie mając zresztą po temu kompetencji gdyż Kursa te nie podlegają nadzorowi państwowych władz szkolnych ze względu na to, iż pobierana na nich nauka nie wchodzi ani w zakres szkoły powszechnej ani też oświaty pozaszkolnej.

Dla usunięcia więc wątpliwości przy interpretowaniu i zastosowaniu powyższego okólnika zaznacza się wyraźnie, że zalecone w nim wkroczenie Inspektorów szkolnych może polegać jedynie na zastosowaniu w myśl §§ 30 do 36 ustawy z dnia 23 maja 1895 Dz. ust. kraj. Nr. 57 przymusu szkolnego do tych frekwentantów Kursów

hebrajskich, którzy będąc w wieku szkolnym nie uczęszczają prawidłowo na naukę codzienną do szkoły, względnie tylko w tych przypadkach, gdy nauka na Kursach odbywa się w tych samych godzinach co w szkole tak, że z tego powodu powstaje kolizja w dopełnieniu ustawowego obowiązku szkolnego, lub też gdy niewątpliwie stwierdzonem będzie przeciążenie umysłowe młodzieży ze szkodą dla normalnego toku nauki w szkole powszechnej.

W tym ostatnim wypadku pp. Inspektorzy mają przedstawić spostrzeżenia swoje i opinję powiatowej Władzy politycznej.

We Lwowie dnia 24 maja 1922.

Kurator:
Sobiński.

Wiadomości osobiste.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamianowało:

Dr. Emila Uricha profesora gimnazjum VI we Lwowie dyrektorem gimnazjum żeńskiego im. król. Jadwigi we Lwowie;

Dr. Józefa Browińskiego profesora gimnazjum VIII we Lwowie profesorem Uniwersytetu w Poznaniu;

Tadeusza Szafrana etatowym nauczycielem przedmiotów ceramicznych państwowej Szkoły przemysłu artystycznego w Krakowie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadało Pawłowi Chuderskiemu nauczycielowi kierującemu 4-klasowej szkoły powszechnej w Kłodnie w powiecie żółkiewskim, w uznaniu jego pracy na polu szkolnictwa tytuł dyrektora.

Kuratorjum O. S. L. ustanowiło po myśli § 8 pragmatyki służbowej Adama Nowaka nauczycielem gimnazjum II w Tarnopolu.

Zmarli: Wincentyna Biły, stała nauczycielka 4-klasowej szkoły powszechnej w Jezierzanach w powiecie tłumackim, zmarła w maju b. r. w 43. roku życia a w 21. roku służby;

Seweryn Piciński, stały nauczyciel 7-klasowej szkoły powszechnej męskiej w Kałuszu, zmarł dnia 1 czerwca b. r. w 42. roku życia a 23. roku służby;

Michalina Romaniukówna, stała nauczycielka 2-klasowej szkoły powszechnej w Pałahiczach w powiecie tłumackim, zmarła dnia 28. lutego 1922 w 33. roku życia a w 15. roku służby.

Organizacja szkół.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadało prawo publiczności:

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 14280/I prywatnej szkole powszechnej im. św. Józefa we Lwowie na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem do uczniów własnego zakładu;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 7380/I prywatnej szkole ewangelickiej w Augustdorfie w powiecie śniatyńskim na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem tego prawa do młodzieży własnego zakładu;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 7986/I prywatnej szkole powszechnej żeńskiej P. P. Sakramentek we Lwowie za rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem tego prawa do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 13581/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Tarnopolu na rok szkolny 1921/22 oraz prawo odbycia egzaminu dojrzałości z uczenicami IV kursu z ograniczeniem tych praw do uczenic własnego zakładu, uczęszczających na naukę codzienną;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l, 13582/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Jarosławiu na rok szkolny 1921/22 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych, z ograniczeniem tych praw do uczenic własnego zakładu, uczęszczających na naukę codzienną;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 13690/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Czortkowie na rok szkolny 1921/22 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości z ograniczeniem tych praw do uczenic własnego zakładu, uczęszczających na naukę codzienną;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 14772/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Brodach na rok szkolny 1921/22 oraz prawo przeprowadzenia egzaminu dojrzałości z ograniczeniem tych praw do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 13097/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu w Buczaczu na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem tego prawa do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 29 maja b. r. l. 11374/I prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu p. Kazimiery Markowskiej w Sokalu na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem tego prawa do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 1 czerwca b. r. l. 15039/I prywatnej szkole ewangelickiej w Stanisławowie na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem do uczniów i uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 2 czerwca b. r. l. 10177/II I. klasie prywatnego gimnazjum męskiego oraz I. kl. prywatnego gimnazjum żeńskiego z niemieckim językiem wykładowym we Lwowie na rok szkolny 1921/22;

reskryptem z dnia 9 czerwca b. r. l. 10489/II klasom I—VI prywatnego gimnazjum im. Zygmunta Krasińskiego w Dolinie na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem do uczniów zwyczajnych zakładu uczęszczających na naukę codzienną;

reskryptem z dnia 16 czerwca b. r. l. 10487/II klasom I—VI prywatnego gimnazjum koedukacyjnego w Borszczowie na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem do uczniów i uczenic zwyczajnych zakładu uczęszczających na naukę codzienną;

reskryptem z dnia 8 czerwca b. r. l. 15230/I prywatnej szkole powszechnej im. św. Scholastyki utrzymywanej przez P. P. Benedyktynki w Przemyślu na rok szkolny 1921/22 z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu

---

Konkursy.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicz. ogłasza konkurs na wakujące stanowiska dyrektorów i nauczycieli w państwowych szkołach średnich na obszarze Kuratorjów okręgów szkolnych w Warszawie, Łodzi, Białymstoku i Łucku.

Podania o posady należy wysyłać do odnośnego Kuratorjum Okręgu Szkolnego. Nauczyciele, czynni w państwowych szkołach średnich, winni wnosić podania zwykłą drogą służbową i nie potrzebują powoływać się na referencje osób postronnych.

W szczególności wolne są stanowiska dyrektorów i nauczycieli w państwowych szkołach średnich na obszarze Okręgów Szkolnych:

I. Warszawskiego

a) dyrektorów: w Kielcach (im. Reja), w Gostyninie (żeńskie);

b) nauczycieli:

Język polski: — Ciechanów, Gostynin (męskie), Gostynin (żeńskie), Kielce (męskie), Ostrowiec, Pułtusk (żeńskie), Radom, Sosnowiec (męskie), Sandomierz (2 posady), Końskie, Puławy; język łaciński: — Kielce (z historją), Lipno, Miechów, Pułtusk, Sosnowiec (męskie); język francuski: — Gostynin (żeńskie), Lipno, Skierniewice, Łowicz; język niemiecki: — Kielce, Pułtusk, Lipno; historja: — Końskie, Lublin, Skierniewice; geografja: — Kielce (z przyrodą), Miechów, Mława, Ostrowiec; przyroda: — Lipno, Miechów, Mława (z fizyką), Pińczów, Sosnowiec (męskie), Skierniewice; matematyka: — Kielce, Kutno, Pińczów, Radom, Hrubieszów; fizyka: — Kielce (z chemją) (2 posady), Częstochowa (męskie); śpiew: — Gostynin (żeńskie), Pińczów; gimnastyka: — Gostynin, Kielce, Kielce (żeńskie), Końskie, Lipno, Miechów, Mława, Ostrowiec, Pińczów, Pułtusk (żeńskie), Sosnowiec (męskie), Puławy; rysunki: — Zamość.

II. Łódzkiego:

Język polski: — Kalisz (żeńskie), Łódź, Łódź (żeńskie), Pabjanice, Zduńska Wola (koed.), Zgierz (koed.); język niemiecki: — Łódź (żeńskie), Pabjanice, Piotrków; język francuski: — Kalisz (żeńskie), Łódź (żeńskie), Zduńska Wola (koed.); język łaciński: — Łódź, Piotrków; historja i geografja: — Pabjanice, Zduńska Wola (koed.); matematyka: — Kalisz (żeńskie), Pabjanice, Zduńska Wola, (koed.), Zgierz (koed), 2 posady; fizyka i chemja: — Kalisz, Kalisz (żeńskie), Pabjanice (2 posady); przyroda: — Łódź, Zgierz (koed.); rysunki: — Pabjanice (żeńskie); gimnastyka: — Zduńska Wola (koed.), Zgierz (koed); śpiew: — Zduńska Wola (koed.), Zgierz (koed.).

III. Poleskiego:

a) dyrektorów: w Łunińcu, Nieświeżu, Sarnach;
b) nauczycieli:

Język polski: — Brześć, Nieśwież, Pińsk, Łuniniec, Sarny; język łaciński: — Łuniniec, Sarny, Nieśwież; język francuski: — Łuniniec, Pińsk; język niemiecki: — Brześć, Sarny; historja: — Łuniniec, Sarny; przyroda: — Brześć, Łuniniec, Nieśwież, Sarny; matematyka: — Pińsk, Łuniniec; rysunki: — Nieśwież; roboty ręczne: — Nieśwież.

IV. Białostockiego:

a) dyrektorów: w Nowogródku, Słonimiu:
b) nauczycieli:

Język polski: — Lida, Słonim, Nowogródek, Łomża (męskie), Łomża (żeńskie); język łaciński: — Łomża (męskie), Ostrołęka; język francuski: — Lida, Nowogródek; język niemiecki: — Lida, Białystok (żeńskie); historja: — Lida, Nowogródek, Łomża, Łomża (żeńskie); geografja: — Nowogródek, Łomża (żeńskie); przyroda: — Łomża, Nowogródek, Słonim, Ostrołęka (z fizyko-chemją); matematyka: — Słonim, Łomża (2 posady), Ostrołęka, Suwałki (z fizyką) (klasy wyższe); fizyka: — Łomża; rysunki: — Białystok (żeńskie); śpiew: — Nowogródek; roboty ręczne: — Lida, Nowogródek; gimnastyka: Lida, Nowogródek, Łomża (męskie).

V. Wołyńskiego:

a) dyrektorów: w Dubnie;
b) nauczycieli:

Język polski: — Kowel, Równe, Zdołbunowo; język łaciński: Dubno, Łuck; język francuski: — Dubno; język niemiecki:

Dubno, Ostróg, Równe; historja: — Kowel, Ostróg, Równe, Zdołbunowo; przyroda: — Kowel, Ostróg; geografja: — Kowel, Ostróg; matematyka: — Ostróg, Zdołbunowo; fizyka: — Ostróg; rysunki: — Dubno, Kowel, Krzemień, Ostróg, Równe, Włodzimierz; roboty ręczne: Kowel, Ostróg, Włodzimierz; gimnastyka: — Kowel, Krzemień, Ostróg; śpiew: — Ostróg, Równe.

L. 3972/I S. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza niniejszem konkurs na posadę dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Jaworowie.

Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wykazać się kwalifikacją nauczycielską do szkół średnich.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić drogą służbową najpóźniej do końca lipca 1922 do Kuratorjum O. S. Lwowskiego.

We Lwowie dnia 17 czerwca 1922.

L. 3498/II. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza konkurs na posadę dyrektora państwowego gimnazjum w Bochni.

Podania należycie udokumentowane, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. należy przepisaną drogą służbową wnosić do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego do dnia 30 lipca 1922.

Kraków dnia 7 czerwca 1922.

L. 2275. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego ogłasza niniejszem konkurs na posady nauczycielskie w następujących szkołach wydziałowych:

Ostrów, szkoła wydziałowa męska 3 posady, żeńska 4 posady; Pleszew szkoła wydziałowa koedukcyjna 3 posady; Łobżenica szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Koronowo szkoła wydziałowa koedukcyjna 1 posada; Bydgoszcz szkoła wydziałowa żeńska 4 posady, męska 4 posady; Inowrocław szkoła wydziałowa męska 3 posady, żeńska 2 posady; Mogilno szkoła wydziałowa koedukacyjna 3 posady; Strzelno szkoła wydziałowa koedukacyjna 1 posada; Żnin szkoła wydziałowa żeńska 2 posady; Buk szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Grodzisk szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Wolsztyn szkoła wydziałowa żeńska 1 posada; Międzychód szkoła wydziałowa koedukacyjna 1 posada; Września szkoła wydziałowa żeńska 2 posady; Pniewy szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Oborniki szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Swarzędz szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady; Pobiedziska szkoła wydziałowa koedukacyjna 3 posady; Rawicz szkoła wydziałowa koedukacyjna 3 posady; Rogoźno szkoła wydziałowa koedukacyjna 2 posady.

Podania udokumentowane należy wnosić w przepisanej drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego do dnia 15 lipca 1922.

W Poznaniu dnia 12 czerwca 1922.

L. 3296/I. S. Celem nadania posady sługi szkolnego w państwowem seminarjum nauczycielskiem we Lwowie (oddziały ruskie) ogłasza Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego niniejszem konkurs z terminem wnoszenia podań do dnia 31 lipca 1922.

Posada ta nadana będzie na razie prowizorycznie z tem, że po roku zadowalającej służby nastąpi stabilizacja.

Do tej posady przywiązane są pobory służbowe po myśli ustawy z dnia 13 lipca 1920 Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429. Z posadą tą są połączone wszelkie obowiązki sługi szkolnego, a więc należyta obsługa sal szkolnych, kancelarji dyrektora, sali konferencyjnej, gabinetu, utrzymywanie porządku i czystości wewnątrz i zewnątrz budynku szkolnego, tudzież wszelkie czynności zwykłego stróża domowego, jak noszenie materjału opałowego, palenie w piecach, zamiatanie śniegu i t. p.

Ubiegający się o tę posadę mają wykazać:

1. Znajomość języka ruskiego i polskiego w słowie i w piśmie, udowodnioną przedłożeniem świadectwa ukończonych przynajmniej dwóch klas szkoły powszechnej i własnoręczną próbą pisma;
2. udolnienie fizyczne do pełnienia obowiązków sługi szkolnego, wykazane świadectwem lekarza urzędowego;
3. nieprzekroczony 45 rok życia, co udowodnić należy metryką urodzenia.

Nadto należy przedłożyć.

1. świadectwo moralności i prawomyślności politycznej;
2. świadectwa dotychczasowego zatrudnienia;
3. dokumenty wojskowe o ile petent służbę wojskową pełnił.

Podania zaopatrzone w powyższe dokumenty należy wnieść w oznaczonym terminie do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego na ręce Dyrekcji seminarjum (oddziały ruskie) we Lwowie ul. Strzała (boczna Nabielaka), a jeżeli ubiegający się pozostaje w służbie publicznej, za pośrednictwem władzy, której opinja służbowa powinna być dołączona, również na ręce wspomnianej Dyrekcji.

Przy nadaniu tej posady będą mieć pierwszeństwo wysłużeni podoficerowie, posiadający wymaganą wyżej kwalifikację i zaopatrzeni w przepisany certyfikat.

We Lwowie dnia 31 maja 1922.

Konkursy na posady nauczycielskie w szkołach powszechnych.

W powiecie Bóbrka:

Posada nauczycielska w 1-klasowej szkole z ruskim językiem wykładowym w Dobrowlanach.

W powiecie Lwów zamiejski:

Posada nauczyciela kierującego 7-klasowej szkoły w Lewandówce pod Lwowem. Język wykładowy polski. Budynku własnego szkoła nie posiada budowa nowej szkoły w toku.

Kandydaci winni wykazać się kwalifikacją do szkół wydziałowych z którejkolwiek grupy oraz poświadczeniem, że mają zapewnione mieszkanie w Lewandówce.

W powiecie Przeworsk:

Posada nauczyciela religji rzym. kat. w 7-klasowej szkole mieszanej w Kańczudze i posada nauczyciela kierującego szkoły w Markowej (o 10 siłach nauczycielskich).

W powiecie Rudki:

1. Posada nauczyciela kierującego 5-klasowej (z planem 6-klasowej) szkoły męskiej w Komarnie.
2. Posada nauczyciela kierującego 4-klasowej (z planem 5-klasowej) szkoły mieszanej w Tuligłowach.
3. Posada nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Tatarynowie.
4. Trzy posady nauczycieli 6-klasowej szkoły męskiej w Rudkach.
5. Posady nauczycieli (lek) 4-klasowych szkół w Rumnie i Czajkowicach.
6. Posady nauczycieli (lek) 1-klasowych szkół w Czajkowicach, Hołodówce, Jatwięgach, Koniuszkach tuligłowskich, Manastercu, Mostach, Nichowicach, Ostrowie i Podolcach.

W szkołach w Komarnie, Tuligłowach, Rudkach, Rumnie, 1-klasowej w Czajkowicach, Jatwięgach i Ostrowie jest język wykładowy polski, w innych ruski.

O posady nauczycieli kierujących w Komarnie i Tuligłowach zastrzega się pierwszeństwo kandydatom z egzaminem wydziałowym z którejkolwiek grupy, o posady w Rudkach z grupy II i I.

W powiecie Sokal:

1. Posada nauczyciela kierującego 5-kl. szkoły męskiej z planem szkół 6-klasowych w Bełzie. Pierwszeństwo mają nauczyciele posiadający egzamin do szkół wydziałowych.
2. Posada nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły z planem szkoły 4-klasowej w Parchaczu.

W szkole w Bełzie jest język wykładowy polski, w Parchaczu ruski.

W powiecie Stryj:

1. Posada nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły męskiej im. Długosza z planem nauki 7-klasowej szkoły w Stryju.
2. Posada nauczyciela (lki) kierującego (cej) 4-klasowej szkoły żeńskiej im św. Elżbiety z planem nauki 7-klasowej szkoły w Stryju.

W obu szkołach jest język wykładowy polski.

Od kompetentów o te posady wymagany jest egzamin wydziałowy z którejkolwiek grupy. Pierwszeństwo zastrzega się kandydatowi (tce) posiadającemu uzdolnienie do udzielania nauki gimnastyki lub śpiewu.

3. Posada nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły z ruskim językiem wykładowym w Uhersku.

Termin wnoszenia podań o wszystkie wymienione wyżej posady wyznacza się do końca sierpnia 1922.

Kursy robót ręcznych.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zawiadamia, że w roku szkolnym 1922/23 odbędzie się w Krakowie, ewentualnie także we Lwowie, roczny kurs robót ręcznych na nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

Na kursie udzielać się będzie nauki robót w materjałach drzewnym, papierowym, tekturowym, koszykarskim i t. p. oraz nauki z zakresu teorji robót, kreślenia technicznego rysunku wolnoręcznego, modelowania w glinie, preparatorstwa i konserwacji zwierząt, ptaków, gadów, płazów, owadów, wyrobu papierów krochmalnych, oleistych, karageńskich, historji przemysłu artystycznego z uwzględnieniem nauki o stylach, oraz studja w kompozycji z użyciem wymienionych materjałów.

O przyjęcie na kurs ubiegać się mogą czynni w okręgu szkolnym lwowskim nauczyciele i nauczycielki szkół średnich, seminarjów nauczycielskich tudzież nauczyciele i nauczycielki szkół powszechnych posiadający egzamin wydziałowy z III ewentualnie z II grupy w wieku do lat 35. W miarę wolnych miejsc mogą być przyjęci także nauczyciele z egzaminem kwalifikacyjnym, o ile wykażą się specjalnem uzdolnieniem do robót ręcznych.

Na kurs przyjętych będzie 40 względnie 80 uczestników. Podania należy wnosić do Kuratorjum O. S. L. drogą służbową najpóźniej do dnia 20 sierpnia b. r. i dołączyć: a) opis przebiegu życia, b) poświadczenie Dyrekcji zakładu w którym kandydat pracuje, względne Rady szkolnej powiatowej, że jest istotnie w czynnej służbie i jakich przedmiotów udziela, c) świadectwo lekarskie że petent podoła pracy fizycznej w siedmiu godzinach dziennie, d) należycie wypełnioną tabelę kwalifikacyjną, e) dowód kwalifikacji z zakresu znajomości rysunku względnie nawet praktyki w wykonywaniu lub udzielaniu nauki robót ręcznych.

Każdy uczestnik kursu otrzyma płatny urlop na czas trwania kursu.

Kuratorjum zastrzega sobie prawo użycia nauczycieli szkół powszechnych zależnie od wyniku nauki na kursie — do nauczania robót ręcznych w którejkolwiek szkole powszechnej lub średniej.

Podania wniesione po terminie lub nieudokumentowane należycie nie będą bezwarunkowo uwzględnione.

We Lwowie dnia 28 czerwca 1922.

Sanatorjum dla piersiowo chorego nauczycielstwa.

L. 1103/p. Zarząd główny Związku Polskiego Nauczycielstwa szkół powszechnych w Warszawie (ul. Marszałkowska l. 123) powziął zamiar zakupna sanatorjum dla piersiowo chorego nauczycielstwa przy pomocy pożyczki w Pocztowej Kasie oszczędności w kwocie 40 miljonów marek. Celem spłacenia tej pożyczki Zarząd główny obciąża każdego członka kwotą 3.000 Mk płatną w trzech miesięcznych ratach po 1000 Mk lub w sześciu po 500 Mk.

Na prośbę Zarządu rzeczonego Związku Ministerstwo W. R. i O. P. reskryptem z dnia 29 maja 1922 l. 15060/I zezwoliło by inspektorowie szkolni potrącali nauczycielstwu, które złoży deklarację zezwalającą na ściąganie mu przy wypłacie uposażenia miesięcznego, kwoty 1000 względnie 500 Mk przez 3 lub 6 miesięcy a zebrane fundusze przekazywali na rachunek Domu zdrowia polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w Pocztowej Kasie oszczędności na numer konta czekowego. Numer ten poda Zarząd główny skoro załatwi formalności dla uzyskania pożyczki.

Równocześnie z przekazaniem pewnej kwoty w każdym miesiącu winni inspektorowie przesyłać Zarządowi głównemu imienny wykaz nauczycieli od których te kwoty ściągnięto.

Z Kuratorjum O. S. L.

We Lwowie dnia 19 czerwca 1922.

Ulgi kąpielowe dla kuracjuszy w Piszczanach.

L. 1106/pr. Polskie Biuro podróży »Orbis« we Lwowie objęło Generalną Reprezentację na Rzplitą Polską Zdrojowiska Piszczany w Czechosłowacji. W myśl zawartej umowy zarząd tego zdrojowiska zobowiązał się do udzielania na polecenie Biura »Orbis« zniżek taksy, opłat kąpielowych i całego utrzymania wraz z mieszkaniem.

Interesowani mogą zasięgnąć bliższych informacyj w rzeczonem Biurze we Lwowie ul Trzeciego Maja 5, tudzież w jego filjach w Zakopanem, Krupówki, w Stryju Rynek 46 a, w Przemyślu ul. Mickiewicza 6, w Bielsku ul. 3-Maja 13, w Stanisławowie ul. Kościuszki (Magistrat), w Drohobyczu Rynek 7, w Borysławiu ul. Kolejowa 620 i w Kołomyi ul. Kraszewskiego 8.

Zgłaszający się winni podać ścisły termin zamierzonego wyjazdu oraz nadesłać paszport dla uzyskania wizy czechosłowackiej.

Z Kuratorjum O. S. L.

We Lwowie dnia 19 czerwca 1922.

Zwinięcie Kas skarbowych.

Izba skarbowa we Lwowie pismem z dnia 12 czerwca 1922 l. 52809/22 oznajmiła, że z dniem 1 lipca 1922 zostaną

zwininięte Kasy skarbowe:	Agendy zwiniętych Kas obejmie Kasa skarbowa:
w Busku	w Kamionce Strumiłowej
w Łopatynie	w Radziechowie
w Olesku	w Złoczowie
w Kozowie	w Brzeżanach
w Glinianach	w Przemyślanach
w Pruchniku	w Jarosławiu
w Sieniawie	w Jarosławiu
w Jabłonowie	w Peczeniżynie
w Tłustem	w Zaleszczykach
w Janowie	w Gródku Jagiellońskim
w Birczy	w Dobromilu
w Krakowcu	w Jaworowie
w Dubiecku	w Przemyślu
w Niżankowicach	w Przemyślu
w Sokołowie	w Kolbuszowej
w Ulanowie	w Nisku
w Głogowie	w Rzeszowie
w Medenicach	w Drohobyczu
w Komarnie	w Rudkach
w Starej Soli	w Starym Samborze
w Boryni	w Turce
w Dynowie	w Brzozowie
w Baligrodzie	w Lisku
w Lutowiskach	w Lisku
w Bukowsku	w Sanoku
w Sołotwinie	w Bohorodczanach
w Rożniatowie	w Dolinie
w Ottynji	w Tłumaczu
w Grzymałowie	w Skałacie
w Podwołoczyskach	w Skałacie
w Mikulińcach	w Tarnopolu
w Kulikowie	w Żółkwi.

Wystawę szkolną we Lwowie z powodu trudności finansowych odroczono do roku 1923.

Część nieurzędowa.

O TREŚCI „PIERWSZYCH CZYTAŃ“ Pfanówny i Rossowskiego dla drugiego oddziału szkoły powszechnej*).

Podstawą ugrupowania materjału tej książki są pory roku, od jesieni do lata. W obrębie tych czterech wielkich działów po kilka czytań wiąże się logicznie w grupy, złożone zazwyczaj z powiastki prozą, z wiersza, niekiedy z dodaniem zagadki lub piosenki. Każda taka grupa powinna być traktowana w szkole jako całość, gdyż czytania składające się na grupę uzupełniają się wzajemnie.

Naprzykład w pierwszym dziale (jesiennym) znajdujemy grupę następującą:

Nr. 10. „Piękny grzyb“ (proza),
„ 11. „Zagadka“,
„ 12. „Muchomór“ (wiersz).

W grupie powyższej ustęp prozaiczny, w formie powiastki, przedstawia materjał do nauki o rzeczach: zbieranie i suszenie grzybów pozwoli omówić cel tych czynności, a więc pożytek z grzybów, potrucie się zaś much muchomorem zwraca uwagę na niebezpieczeństwo grożące także życiu ludzkiemu ze spożycia grzybów trujących. Umieszczoną po „Pięknym grzybie“ zagadkę o musze dzieci łatwo zgadną i zapamiętają, gdyż przygotowane są do tego poprzedniem czytaniem. Przytem łakomstwo muchy, jej mnogość i natręctwo daje sposobność do pomówienia o szkodliwości muchy jako roznosicielki zarazków. Wiersz „Muchomór“ pozwala w dalszym ciągu mówić o grzybach pożytecznych (borowiki, opieńki), a zwrócenie uwagi na pysznego w barwach muchomora, od którego „każdy stroni“, daje sposobność do wysnucia nauki etycznej („nie wszystko złotem jest, co świeci“).

Przedstawiona tu przykładowo grupa ilustruje zasady, wedle których ułożone są w książce wszystkie grupy czytań.

Realja (opisy przedmiotów martwych, roślin, zwierząt, zjawisk atmosferycznych) i nauki etyczne (wartości logiczne, religijno-moralne, patrjotyczne, sąd o rzeczach i ludziach) nie są od siebie oddzielone. Jedne i drugie łączą się ze sobą w powiastkach i wierszykach. Wszystko w czytaniach tych żyje, pracuje, raduje się, mówi: rozmawiają nie tylko ludzie, lecz i zwierzęta, a nawet i sprzęty; także każdy miesiąc sam odzywa się o sobie. To życie sprawia, że książka jest zajmująca. A zainteresowanie, jakie wzbudza, ułatwia dziecku przyswojenie sobie wiadomości konkretnych (realjów), nauczycielowi zaś wykorzystanie dla celów wychowawczych

---

*) Patrz ogłoszenie w Nr. 7. Dz. Urz. str. 228.

etycznej nauki zawartej w powiastkach, zagadkach i wierszach. Takie ujęcie i przedstawienie materjału nie wywołuje znużenia u dziecka, ani potrzeby przymusu ze strony nauczyciela. Zainteresowanie jednak i radość, jaką dziecko znajduje w poznawaniu treści książki, nie są równoznaczne z zabawą.

Dziecko poznaje z czytań przyrodę: pory roku, zjawiska atmosferyczne rośliny i zwierzęta. Dowiaduje się, co pożytecznego daje przyroda człowiekowi, jak człowiek od czasów przedhistorycznych pracą zdobywał sobie coraz to lepsze warunki życia, walcząc z przyrodą. Poznaje dziecko zajęcia ludzi dawnych i dzisiejszych (praca na roli, w ogrodzie, rzemiosła, handel), stosunki między ludźmi (czytanie Nr. 51. Sąsiad), urządzenia społeczne (Nr. 67. Pierwszy sołtys) i państwowe w Polsce przedhistorycznej (Nr. 104. Gniezno, Nr. 105. Lech, Nr. 127. Krak, Nr. 138. Córka Kraka). W nawiązaniu zaś do Polski współczesnej znajduje w książce przykłady miłości Ojczyzny (Nr. 139. Wanda), podnietę do poświęcenia swej pracy Ojczyźnie (Nr. 74. Szewczyk), zachętę do poznania Ojczyzny (Nr. 161. Do Warszawy, Nr. 162. Nasze grody).

Życie dzieci (stosunek dzieci do starszych, do rówieśników, do zwierząt), a także życie zwierząt, daje wiadomości ze świata otaczającego, a więc znowu materjał do nauki realjów; przedstawienie zaś prac i zabaw dzieci, oraz zdarzeń z życia zwierząt pozwala poznawać przymioty i wady dzieci, dodatnie i ujemne właściwości zwierząt (Nr. 19. Kłopoty Hanki, Nr. 26. U dziadunia, Nr. 151. Kot i wróbel, Nr. 109. Półpanek, Nr. 145. Na podwórku, Nr. 130. Kasia gęsiarka, Nr. 106. Zabawa w woźnicę, Nr. 135. W ogrodzie i t. d.). Poznanie takie pobudza do zastanawiania się i do pracy nad sobą.

Tak wiadomości konkretne o tem, „co się z czego robi i co skąd pochodzi", jak i nauki dla dziecka, jakiem być powinno, a czego ma się wystrzegać nigdzie więc nie są podane w formie suchych rozprawek rzeczowych, lub nauk moralizatorskich. Przedstawienie rzeczy w formie żywej, jasnej i prostej, zniewala dziecko czytające powiastkę czy wierszyk do rzeczywistego przeżywania treści, do wypracowywania w swej wyobraźni spostrzeżeń i do współpracy myślowej. Ta współpraca, to przeżywanie treści, wywołuje uczucia, które pragnęli wzbudzić autorowie, celem kształcenia charakteru małych czytelników (Nr. 17. Nieostrożna zabawa, Nr. 83. Miłosierdzie, Nr. 106. Zabawa w woźnicę, Nr. 117. Obietnica, Nr. 125. Zegar, Nr. 94. Zadanie i t. d.).

Dążność autorów do rozbudzenia w dziecku zmysłu spostrzegawczego oraz do zapobiegania bezmyślności wywołała umieszczenie w książce p o w i a s t e k o b r a z k o w y c h, a nadto drukowanie w i e r s z y w f o r m i e p r o z y. Powiastki obrazkowe mają również na celu nauczenie dziecka poprawnego wyrażania swych myśli. Wzorem do takiego samodzielnego opisywania obrazków i odczytywania ich akcji jest pomieszczone w książce czytanie Nr. 137. „Co Basia widziała na obrazku", podające w słowach treść ryciny. Także inne ilustracje służyć mogą pośrednio do tego samego celu.

Wedle materjału podzielić można czytania, stanowiące treść podręcznika, na następujące działy:

I. Realja (Nauka o rzeczach):

1. Przyroda żywa:
   a) świat roślinny,
   b) świat zwierzęcy.

2. Zjawiska atmosferyczne i klimatyczne.

3. Nauka o kalendarzu:
   a) pory roku,
   b) miesiące,
   c) święta.

4. Przedmioty martwe.

II. Nauka etyczna (walory myślowe, religijno-moralne, patrjotyczne, sąd o rzeczach i osobach).

III. Życie dziecka w domu i w szkole.

IV. Zajęcia i współżycie ludzi.

V. Prehistorja i bajeczne dzieje Polski.

VI. Legendy, Baśnie, Liryka.

Szczegółowa treść tych działów oraz poddziałów przedstawia się jak następuje:

I. Realja (Nauka o rzeczach):

1. Przyroda żywa:

a) świat roślinny:

Nr. 10. „Piękny grzyb": grzyby jadalne i trujące; zbieranie i suszenie grzybów.
„ 12. „Muchomór": grzyby jadalne i trujące.
„ 13. „Wrzesień": jesienne jagody i owoce leśne; wrzos.
„ 14. „Orzeszki": leszczyna.
„ 15. „Zagadka": orzech laskowy.
„ 16. „Jesienią": owoce w sadzie.
„ 21. „Październik": jesienne zbiory z pola; międlenie.
„ 111. „Nasze kwiaty": pierwsze kwiaty wiosenne.
Nr. 122. „Maj": kwiaty i krzewy wiosenne.
„ 129. „Kwiaty jabłoni": drzewa owocowe.
„ 144. „Lilja wodna i wróżka": rośliny nawodne.
„ 153. „Jagnię": zboża i warzywa.
„ 154. „W lesie": jagody leśne w lecie.
„ 157. „Lato": lipy, dojrzewanie zboża, letnie zbiory plonów z pola.
„ 160. „Spór": kłos, ziarno, słoma.

b) świat zwierzęcy:

Nr. 6. „Posłuszny Burek": pies stróżem domu.
„ 8. „Ulubieńcy Marysi": i Nr. 9. „Każdy domku swego strzeże": gołębie, jastrząb.
„ 11. „Zagadka": mucha-szkodnik.
„ 18. „Rozbój": przymioty psa.
„ 22. „Jak to ze szczygłem było": ptaki leśne.
„ 30. „Sroka": opis ptaka i jego charakteru.
„ 31. „Zagadka": sroka.
„ 34. „Nasza kózka": koza.
„ 35. „Zagadka": koza.
„ 36. „Ucieczka Bazi": koza, jej właściwości.
„ 37. „Piosenka o wilczku": wilk szkodnik.
„ 43. „Orka" i 44. „Zagadka": wrona jako tępiciel pędraków.
„ 45. „Janek i wróble": rozum wróbli.
„ 48. „Pierwszy śnieg": ptaki w zimie.
„ 50 „Na mrozie": gil.
„ 63. „Życzenia noworoczne": pies i krowa, czem się żywią.
„ 64. „Zagadka": krowa karmicielka człowieka.
„ 69. „Przygoda Piotrusia": wiewiórka, mieszkanka dziupli leśnych.
„ 71. „Wrona": wrona i sroka.
„ 79. „Zajączek": zając, pies gończy.
„ 94. „Zadanie": kot przyjaciel dziecka, kot wzór schludności.
„ 98. „Rodzina lisów": chytrość lisa,

Nr.100. „Wojna na podwórzu": kogut i kura.
„ 101. „Zagadka": kogut i kura.
„ 102. „Wróbelki": wróble.
„ 118. „Zagadka": koń.
„ 120. „Zabawa w żaby": zwyczaje żab.
„ 121. „Zagadka": bocian.
„ 124. „Do kukułki": kukułka, ptaki przelotne.
„ 131. „Motyl i gąsienica": rozwój owadów.
„ 132. „Dudek": życie i zwyczaje dudka.
„ 133. „Dudek i słowik": postać i ubarwienie.
„ 140. „Czubatka": kwoka z kurczętami.
„ 141. „Dziecię i ślimak": jak wygląda i czem się żywi ślimak winniczek.
„ 142. „Biedronka": pożytek z niej.
„ 143. „Bzum — bzum": wróbel, chrząszcz.
„ 144. „Lilja wodna i wróżka": owady wodne.
„ 145. „Na podwórku": drób domowy, jego właściwości.
„ 146. „Nad rzeką": gęsi; pies opiekunem dziecka.
„ 151. „Kot i wróbel": zamiłowanie kota do schludności, rozum wróbli.
„ 155. „Mysz wiejska i mysz miejska": myszy i kot.
„ 158. „Pszczółki": praca pszczół, pożytek z nich.
„ 159. „Zagadka": pszczoła.

2. Zjawiska atmosferyczne i klimatyczne.

Nr. 21. „Październik“: mgły.
„ 46. „Listopad“: deszcz, chmury, śnieg, odwilż.
„ 48. „Pierwszy śnieg“: śnieg.
„ 49. „Zagadka“: śnieg.
„ 50. „Na mrozie“: mróz i śnieg.
„ 53. „Bajka o wichrach“: wichry jesienne i zimowe.
„ 54. „Wiatr“.
Nr. 55. „Grudzień“: wichry zimowe, grudy.
„ 68. „Zła zima“: zima.
„ 87. „Luty“: mróz, odwilż, błoto.
„ 97. „Marzec“: kra, lód.
„ 110. „Kwiecień“: zmienna aura kwietniowa.
„ 157. „Lato“: burza, skwar.

3. Nauka o kalendarzu.

a) pory roku:

Nr. 13. „Wrzesień“: jesień.
„ 65. „Styczeń“: zima.
Nr. 97. „Marzec“: wiosna.
„ 157. „Lato“.

b) miesiące:

Nr. 13. „Wrzesień“.
„ 21. „Październik“.
„ 46. „Listopad“.
„ 55. „Grudzień“.
„ 65. „Styczeń“.
„ 87. „Luty“.
Nr. 97. „Marzec“.
„ 110. „Kwiecień“.
„ 122. „Maj“.
„ 157. „Lato“: czerwiec, lipiec, sierpień.

c) święta:

Nr. 46. „Listopad“: św. Marcin, św. Jędrzej, św. Katarzyna.
„ 55. „Grudzień“: Wigilja, Boże Narodzenie.
„ 60. „W dzień Bożego Narodzenia“.
„ 61. „Gwiazda Trzechkrólowa“: święto Trzech Króli.
„ 63. „Życzenia noworoczne“: Nowy Rok.
„ 65. „Styczeń“: Nowy Rok, Trzej Królowie.
Nr. 87. „Luty“: ile dni ma luty.
„ 97. „Marzec“: św. Józef, św. Grzegorz.
„ 108 i 109. „Wielkanoc“.
„ 122. „Maj“: św. Stanisław, św. Zofja.
„ 134. „Zielone Świątki“.
„ 157. „Lato“: św. Piotr i Paweł, św. Jan, Matka Boska Częstochowska.

4. Przedmioty martwe:

Nr. 5. „Zagadka“: książka.
„ 8. „Ulubieńcy Marysi“: gołębnik.
„ 19. „Kłopoty Hanki“ i 20. „Bańki mydlane“: mydło.
„ 25. „Zagadka“: siekiera.
„ 27. „Miotły, miotełki“ i 28. „Zagadka“: miotła.
„ 29. „Nasz dworek“: dom drewniany.
„ 38. „Jędrek o mieście“: kościoły, domy murowane, sklepy.
„ 39. „W kościele“: kościół, obrazy, ołtarze.
„ 40. „Jędrek o mieście“: ulice w mieście.
„ 41. „Nasz domek“: chata.
„ 43. „Orka“: narzędzia pracy w polu.

Nr. 57. „Chata z drzewa“.
„ 74. „Szewczyk“: narzędzia szewca.
„ 76. „Czy znasz“: same przedmioty martwe.
„ 82. „Płótno“.
„ 91. „Konewka“ i 92. „Zagadka“: konewka, naczynia drewniane.
„ 93. „Jaś Sowizdrzał na jarmarku“: co się tam sprzedaje.
„ 107. „Zagadka“: poduszka.
„ 125. „Zegar“ i 126. „Zagadka“: zegar.
„ 157. „Lato“: narzędzia pracy w polu.
„ 148. „Jak to nazwać jednem słowem?“ przedmioty a nazwy.

II. Nauka etyczna:

(walory myślowe, religijno-moralne, patrjotyczne, sąd o rzeczach i osobach).

Nr. 12. „Muchomór“: pozory łudzą.
„ 17. „Nieostrożna zabawa“: brzydki narów.
„ 18. „Rozbój“: swawola.
„ 30. „Sroka“: złodziejstwo.
„ 32. „Chłopczyk ukarany“: kara za usiłowaną kradzież.
„ 36. „Ucieczka Bazi“: nieposłuszeństwo.
„ 45. „Janek i wróble“: zachcianki.
„ 56. „Zmarzlak“: zbytnia troskliwość o siebie.
„ 69. „Przygoda Piotrusia“: niepotrzebna ciekawość.
„ 71. „Wrona“: nieposłuszeństwo.
„ 75. „Palce“: niezgoda płynąca z pychy.
„ 78. „Jeleń“: zaspanie sprawy.
„ 84. „Groch“: grymasy; bieda uczy rozumu.
„ 85. „Sss!“: lękliwość.

Nr. 91. „Konewka“: niechęć do pracy; praca warunkiem życia.
„ 94. „Zadanie“: lenistwo.
„ 100 „Wojna na podwórzu“: kłótliwość, szkody z niej płynące.
„ 103. „Język i uszy“: gadulstwo.
„ 119. „Półpanek“: samochwalstwo.
„ 131. „Motyl i gąsienica“: okazywanie pogardy.
„ 133. „Dudek i słowik“: zazdrość i pycha.
„ 143. „Bzum-bzum!“: kłótliwość i szkody z niej płynące.
„ 144. „Lilja wodna i wróżki“: zazdrość i napastliwość.
„ 145. „Na podwórku“: pyszałek.
„ 152. „Chory kotek“: łakomstwo ukarane.
„ 153. „Jagnię“: nieposłuszeństwo, zachcianki.

Nr. 7. „Piesek Kruczek“: ucz się za młodu.
„ 13. „Wrzesień“: skromność.
„ 19. „Kłopoty Hanki“: zamiłowanie schludności.
„ 22. „Jak to ze szczygłem było“: nagroda za skromność.
„ 23. „Wesoły śpiewak“: spokój sumienia podstawą radości.
„ 26. „U dziadunia“: schludność.
„ 27. „Miotły, miotełki“: schludność.
„ 36. „Ucieczka Bazi“: miłość macierzyńska.
„ 52. „Prządki“: nagroda za pracowitość.
„ 56. „Zmarzlak“: junactwo, praca.
„ 58. „List Franka do Aniołka“: współczucie.
„ 59. „Historja o smutnej choince“: radość z radości drugiego.
„ 63. „Życzenia noworoczne“: nie sądź drugiego wedle siebie.
„ 66. „Kolęda“: ofiarność.
„ 70. „Jaś Sowizdrzał“: litość dla zwierząt.
„ 72. „Pocieszycielka“: miłość wśród rodzeństwa.
„ 74. „Szewczyk“: praca.
„ 82. „Płótno“: miłosierdzie.
„ 83. „Miłosierdzie“.
„ 103. „Język i uszy“: korzystaj z doświadczenia drugich.
„ 106. „Zabawa w woźnicę“: przyznanie się do winy.
„ 113. „O czem ptaszek śpiewa“: przywiązanie do swego gniazda.
Nr. 117. „Obietnica“: dotrzymywanie słowa.
„ 125. „Zegar“: pilność, wytrwałość.
„ 135. „W ogrodzie“: przyznanie się do winy.
„ 135. „W ogrodzie“: ochrona ptaków.
„ 147. „Przyjaciele“: pomaganie sobie wzajemne.
„ 151. „Kot i wróbel“: schludność, higjena.
„ 155. „Mysz wiejska i mysz miejska“: poprzestawanie na małem.
„ 156. „Kasia gęsiarka“: tylko praca daje zadowolenie.
„ 158. „Pszczółki“: pracowitość.

Nr. 1. „Pobłogosław Boże“.
„ 39. „W kościele“.
„ 66. „Kolęda“.
„ 88. „Polacy“.
„ 96. „Ojczyzna twa“.
„ 108. „Alleluja“.
„ 109. „Święcone“.
„ 114. „Nasz znak: Orzeł Biały“.
„ 115. „Ojczysty znak“.
„ 116. „Katechizm polskiego dziecka“.
„ 150. „Rota“.
„ 162. „Nasze grody“.
„ 163. „Modlitwa polskiego dziecka“.

III. Życie dziecka w domu i szkole.

Nr. 2. „U cioci“.
„ 3. „O czem Andzia myśli wieczorem“.
Nr. 4. „Ja też!“
„ 5. „Posłuszny Burek“.
„ 8. „Ulubieńcy Marysi“.

Nr. 10. „Piękny grzyb“.
„ 17. „Nieostrożna zabawa“.
„ 18. „Rozbój“.
„ 19. „Kłopoty Hanki“.
„ 20. „Bańki mydlane“.
„ 26. „U dziadunia“.
„ 30. „Sroka“.
„ 34. „Nasza kózka“.
„ 69. „Przygoda Piotrusia“.
„ 72. „Pocieszycielka“.
„ 85. „Sss..“
Nr. 94. „Zadanie“.
„ 106. „Zabawa w woźnicę“.
„ 117. „Obietnica“.
„ 120. „Zabawa w żaby“.
„ 125. „Zegar“.
„ 129. „Kwiaty jabłoni“.
„ 135. „W ogrodzie“.
„ 136. „Uwolnienie“.
„ 146. „Nad rzeką“.
„ 147. „Przyjaciele“.
„ 161. „Do Warszawy!“.

IV. Zajęcia i współżycie ludzi.

Nr. 10. „Piękny grzyb“: jesienne zajęcia gospodarskie.
„ 12. „Muchomór“: jesienne zajęcia gospodarskie.
„ 21. „Październik“: praca jesienna w polu i w gospodarstwie wiejskiem.
„ 24. „Dawno, bardzo dawno“: polowanie w celu zdobycia pożywienia.
„ 33. „Lepianka“: budowanie domostwa.
„ 42. „Kopią i sieją“: praca w polu i w ogrodzie.
„ 43. „Orka“: praca w polu.
„ 51. „Sąsiad“: korzyści płynące ze współdziałania.
Nr. 52. „Prządki“: przędzenie.
„ 67. „Pierwszy sołtys“: potrzeba władzy.
„ 73. „Rzemieślnicy“: rzemiosła i handel.
„ 74. „Szewczyk“.
„ 93. „Jaś Sowizdrzał na jarmarku“: handel.
„ 95. „Nieprzyjaciele“: narada, obrona kraju.
„ 104. „Gniezno“: budowa osady.
„ 135. „W ogrodzie“: praca w ogrodzie.
„ 153. „Jagnię“: żniwo, sprząt zboża i koniczyny, grochu; młynarz, piekarz.
„ 157. „Lato“: żniwo, sprząt zboża.

V. Prehistorja i bajeczne dzieje Polski.

„Opowiadania Jagusi“.
Nr. 24. I. „Dawno, bardzo dawno“.
„ 33. II. „Lepianka“.
„ 42. III. „Kopią i sieją“.
„ 51. IV. „Sąsiad“.
„ 57. V. „Chata z drzewa“.
„ 67. VI. „Pierwszy sołtys“.
„ 73. VII. „Rzemieślnicy“.
„ 81. VIII. „Światowid“.
Nr. 88. IX. „Polacy“.
„ 95. X. „Nieprzyjaciele“.
„ 104. XI. „Gniezno“.
„ 114. XII. „Nasz znak: Orzeł Biały“.
„ 127. XIII. „Krak“.
„ 13[illegible]. XIV. „Córka Kraka“.
„ 149. XV. „Kmieć Piast księciem“.

VI. Legendy, baśnie, liryka.

Nr. 47. „Sobotni promyk".
„ 53. „Bajka o wichrach".
„ 52. „Prządki".
„ 54. „Wiatr".
„ 89. „Na Gromniczną".
„ 90. „Co to są krasnoludki".

Nr. 123. „Piosnka majowa".
„ 124. „Do kukułki".
„ 130. „Jabłonka".
„ 144. „Lilja wodna i wróżka".
„ 156. „Kasia gęsiarka".

Obok tych sześciu działów osobny dział VII-my stanowi

Opowiadanie treści obrazków:

1. „Kto mniejszy, to pewniejszy" (bez słów).
2. „Co Basia widziała na obrazku" (z tekstem).
3. „Przygody Janka" (bez słów).

Powyższy spis rzeczowy wykazuje, że na ogólną liczbę **165** czytań

I. **125** czytań daje materjał do nauki realjów, z czego
   a) **60** zawiera wiadomości z przyrody żywej (świat roślinny i zwierzęcy), zaś
   b) **65** wiadomości z nauki o przedmiotach martwych, o zjawiskach atmosferycznych i klimatycznych, oraz z nauki o kalendarzu.

II. **70** czytań zawiera nauki religijno-moralne, patrjotyczne, daje substrat do wyrabiania sądu o przedmiotach i osobach.

III. **27** czytań opisuje zdarzenia z życia dzieci w domu i szkole.

IV. **18** czytań opisuje zajęcia i współżycie ludzi.

V. **15** czytań podaje opowiadania z prehistorji i bajecznych dziejów Polski.

VI. **11** czytań stanowią legendy, baśnie (świat fantastyczny), liryka.

VII. **3** opowiadania obrazków mają za cel kształcenie spostrzegawczości dzieci i wyrabianie ich zdolności do samodzielnego wyrażania myśli.

NAKŁADEM KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO.
Z drukarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (E. Winiarza) we Lwowie.